

מרינה צווייבה

מרוסית: ריטה קוגן

אתה חולם, אך לא אותי

אתה חולם, אך לא אותי – אמת.
אמת, כי לא אותך אני חולמת,
כי קרקע לעולם לא תשמיט
מתחת לרגלינו, נאלמת.

נעים לי להיות, כן ככה סתם
מפרכת, ולשפך מלים כמים,
ולא לחוש בחנק אדמדם,
כשבטעות נוגעות להן ידים.

נעים לי, שאתה חובק אשה
אחרת מול עיני, כל כך רגוע.
ולא זועם עלי, כי בפגישה
נשקתי איזה גבר לא ידוע.

נעים לי, שאינך הוגה בשמי,
ולא צריך סבה כדי לגשת,
וכוס לא תנפץ למעני,
ולא יאמרו עלי, כי מקדשת.

תודה לך מכל נימי נפשי,
שכך אתה אותי אוהב בלי דעת.
תודה על מנוחת לילות ששי,
ועל מעוט פגישות ועדך להט.

על אי-טיוול רומנטי ואטי.
על שמש – שלא בנו היא חולמת.
תודה על שאינך חולם אותי,
וצר לי – לא אותך אני חולמת.

1915

יומי עובר בלי חן והיגיון

יומי עובר בלי חן והיגיון:
בקשתי גרוש ללחם מאביון,
נתתי ובסתר לעשיר.

בקוף של מחט אלמה עילתי,
צרוך מפתחות לרב-שוךר הנחלתי,
משחתי חרוני בטיח-קיר.

אביון לא שם פרוטה שחוקה.
עשיר לא מקבל צדקה.
בקוף של מחט אור אינו משחל.

רב-שוךרים פורץ ללא מפתח.
בטפשותי אשב ואתיפח
על יום בלי היגיון, חן ומזל.

1918

ריטה קוגן – ילדת סנט פטרבורג 1976, בארץ משנת 1990. מתגוררת בתל אביב. ספר שיריה רישיון לשגיאות כתיב יצא לאור ב-2015.

מרינה צווייבה (1882-1941) – מחשובות משוררות תור הכסף של השירה הרוסית. שירתה לירית, אינטימית ומופנמת. עסקה בכדירות ובטרגיות שבאהבה, במתח בין השגרה לבין חיי הנפש ומקומו של המשורר כנביא וכמנורה. גם היא ומשפחתה לא נמלטו מזרם הטיהורים של סטלין ב-1939: בעלה נעצר ונורה, בתה נעצרה, וב-1941 התאבדה צווייבה בתלייה משלא מצאה לה ולבנה פרנסה בגלות טטרסטן לשם נשלחו. צווייבה, משוררת למשוררים, אלמונית כמעט בחייה, זכתה לאחר מותה בהכרה הראויה לה – כשמנה אותה יוסף ברודסקי בין משוררי הקוורטט הנבחר – לצד פסטרנק, מנדלשטאם ואחמטובה.